

Offentlighet- och sekretess, dataskydd samt informationssäkerhet

En presentation för dig som ledamot och
ersättare i gymnasie- och
vuxenutbildningsnämnden
24 februari 2023



**Dataskyddsförordningen
(DSF/GDPR)**

**Tryckfrihetsförordningen
(TF)**

**Offentlighets- och
sekretesslagen
(OSL)**

Informationssäkerhet

Nämnden är personuppgiftsansvarig

Rättslig reglering

- Dataskyddsförordningen (förkortad DSF eller GDPR)
- Riktlinjer för behandling av personuppgifter i Malmö stad (beslutad av kommunstyrelsen 2018)
- Nämnden ska utse dataskyddsombud (art. 37 GDPR)

Utdrag från riktlinjen (s. 6)

”Malmö stads nämnder är personuppgiftsansvarig för sina respektive verksamhetsområden.

Samtliga nämnder inom Malmö stad ansvarar bl.a. för:

- Är ytterst ansvariga för att personuppgiftsbehandlingen efterlever dataskyddsförordningens krav och ska kunna visa detta.”

Informationssäkerhet

Utdrag från riktlinjen (s. 9):

”Varje nämnd är ansvarig för informationssäkerheten inom sin förvaltning. Nämnden ska tillse att denna riktlinje och underliggande styrdokument efterlevs. Varje förvaltning ska bedriva ett systematiskt, riskbaserat och långsiktigt informationssäkerhetsarbete.

Efterlevnaden ska årligen följas upp och rapporteras till de egna förvaltningsledningen och nämnden.”

Malmö stads riktlinjer för informationssäkerhet (beslutad av kommunstyrelsen 2022)

Anvisningar för informationssäkerhet

IT-säkerhet

Informationshantering & säkerhetsprocesser

Personalsäkerhet

Tryckfrihetsförordningen – allmänna handlingar

- Offentlighetsprincipen kommer till uttryck på olika sätt, t.ex. genom att alla har rätt att ta del av allmänna handlingars offentlighet
- Regleras i grundlag – tryckfrihetsförordningen (TF)
- Huvudregeln är att allmänna handlingar är offentliga.
- Insynsrätten får begränsas enbart med stöd av lag:
 - offentlighets- och sekretesslagen (OSL)

Vad är en handling?

En handling är alla former av informationsbärare, exempelvis

- Papper och dokument
- fotografier,
- USB-minne, ljudupptagningar
- sms och mejl,
- e-postlogg

Se bl.a. 2 kap. 3 § TF

När blir den allmän?

En handling är allmän när den:

- förvaras hos myndigheten

och

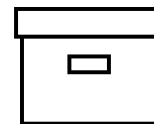
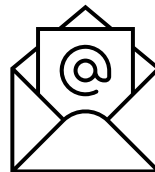
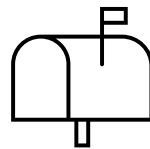
- har kommit in till myndigheten eller
- har upprättats av myndigheten

Hantera allmänna handlingar

Allmänna handlingar ska

- registreras eller hållas ordnade
- skyndsamt lämnas ut på begäran
- gallras eller bevaras
- vårdas

Handlingar av **ringa betydelse** behöver inte registreras.



Sekretess enligt OSL

- **Straffbelagd tystnadsplikt**
 - 20 kap. 3 § BrB (brott mot tystnadsplikt)
- **Myndighetsgränser**
 - Sekretess mellan självständiga verksamhetsgrenar, förvaltningar och myndigheter

Olika styrkor i sekretessen

- Svag sekretess
= huvudregel offentlighet
- Stark sekretess
= huvudregel sekretess
- Absolut sekretess

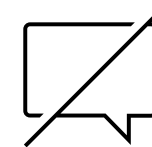
23 kap. 1 § OSL – Sekretess i förskolan

Sekretess gäller för uppgift om enskilds personliga förhållanden i förskolan, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde eller närstående till den enskilde lider men.

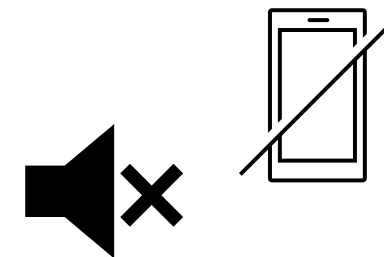
= **Stark sekretess**



23 kap. 2 § OSL – Sekretess i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan



Sekretess gäller i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i sådan elevhälsa som avser psykologisk, psykosocial eller specialpedagogisk insats, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. = **Stark sekretess**



Sekretess gäller dels i särskild elevstödande verksamhet i övrigt för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, dels för uppgift som hänför sig till ärende om tillrättaförande av en elev eller om skiljande av en elev från vidare studier. Sekretessen gäller dock endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. = **Svag sekretess**

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.



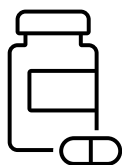
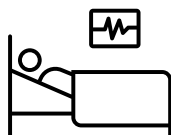
Sekretess gäller i andra fall än som avses i första och andra styckena för uppgift om en enskilds identitet, adress och andra liknande uppgifter om en enskilds personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. = **Svag sekretess**

25 kap. 1 § OSL – Sekretess i elevhälsan

Elevhälsans medicinska del, dvs. skolläkare och skolsköterska, omfattas av hälso- och sjukvårdssekretessen i 25 kap. 1 § OSL. = **Stark sekretess**

Undantag: Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att en uppgift om en enskild lämnas från sådan elevhälsa som avser medicinsk insats till annan elevhälsa eller särskild elevstödande verksamhet i övrigt inom samma myndighet, om det krävs att uppgiften lämnas för att en elev ska få nödvändigt stöd (25 kap. 13 a § OSL)

I övrigt, se 23 kap. 2 § OSL.



39 kap. OSL - Medarbetare

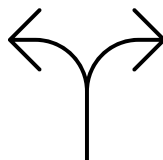
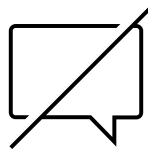
- Psykologisk undersökning/behandling, uppgifter om personliga förhållanden hos HR-konsult, psykolog eller chef (39 kap 1 § OSL), bostadsadress, privata telefonnummer (39 kap 3 § 2 st. OSL)
 - **Stark sekretess**
- Hälsa- och sjukdomstillstånd, sjukfrånvaro, omplacering, pensionering (39 kap 2 § 1 st. OSL)
 - **Svag sekretess**
- Namn på anställda, ärende om anställning, anställningsavtal, upphörande av anställning, skriftliga varningar, disciplinära åtgärder
 - **Normalt sett offentliga** - endast sekretess i undantagsfall (om konkret risk för våld, hot eller trakasserier)

Sekretess i förhållande till andra myndigheter

Sekretessuppgift kan lämnas till annan myndighet, om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning.
(10 kap. 28 § OSL)

Sekretessbrytande bestämmelser i 10 kap. OSL

- Socialtjänsten
- Försäkringskassan
- Skatteverket
- Polisen – **dock inte i ärende om verkställighet av utvisning**
- Undantag: Tillsynsmyndigheter som Skolinspektionen, IMY och JO m.fl.
(10 kap. 17 § OSL)



Meddelarfrihet: rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

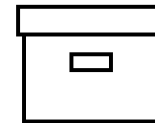
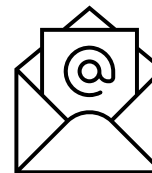
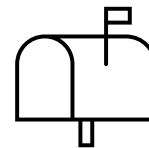
- Regleras i grundlagarna tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen (1 kap. 1 och 7 §§ TF och 1 kap. 1 och 10 §§ YGL)
- Ett undantag från tystnadsplikten när syftet är att få uppgiften publicerad.
- Meddelarfrihet **gäller inte**
 - för uppgifter om personliga förhållanden som avses i 23 kap. 1 § OSL
 - för uppgifter som hänför sig till annat än ett ärende om tillrättaförande av en elev eller skiljande av en elev från vidare studier i 23 kap. 2-5 §§ OSL
 - för uppgifter som omfattas av absolut sekretess i 30 kap. 27 § 2 p OSL
 - för uppgifter som avses i 39 kap. 1 § OSL
- Meddelarfrihet gäller för uppgifter om affärs- eller driftsförhållanden enligt 30 kap. 27 § 1 p OSL

Visselblåsarfunktion i Malmö stad

- **Malmö stad ska vara fri från oegentligheter.** Trots höga ambitioner, interna kontroller och utbildningar händer det ibland saker som inte borde hända.
- **Visselblåsarfunktionen** är ett viktigt komplement till andra interna kanaler för att anmäla missförhållanden av allmänintresse. Anmälningar tas emot av en oberoende extern part (advokatbyrå).
- Malmö stad uppmanar alla sina anställda att rapportera fel, brister och missförhållanden i någon av de kanaler som finns beroende på verksamhetsområde. I första hand rekommenderas medarbetare att prata med sin chef eller överordnad chef, om de har upptäckt ett fel eller någon typ av oegentlighet. Om kontakt med någon av dessa av någon anledning inte känns tryggt, så kan visselblåsarfunktionen användas.
- Rapporterna är **viktiga** för att kunna **upptäcka** och **motverka brister** och för att Malmö stad ska vara en organisation med **högt förtroende** hos **medarbetare** och **allmänheten**. Bara när vi ser oegentligheter som de är kan vi åtgärda bristerna och dra lärdom av dem.

Lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar missförhållanden
(Visselblåsarlagen)

Din hantering av e-post



- E-post i allmänhet
 - Generellt inte säkert system för sekretessuppgifter
 - Inkorgen ska inte användas som lagringsyta
- Förmedla mejl
 - I de allra flesta fall vidarebefordra via e-post till nämndsekreterare
 - När det innehåller väldigt känsliga uppgifter skriv ut och lämna till förvaltningen, alternativt kontakta nämndsekreterare
 - Använd intern krypteringsfunktion
- Meetings sekretessmarkerat
 - Handlingen går inte att spara ner, maila eller skriva ut

Tack!

Björn Westerfors
Förvaltningsjurist

Dataskydds- och informationssäkerhetssamordnare

bjorn.westerfors@malmo.se